

پشت بهست به حوكمه كانی ماددهی (سی و چوار و چل و پینج) له یاسای پاراستن و چاكردنی ژینگه له ههریمی كوردستان- عیراق ژماره (۸) ی سالی ۲۰۰۸ و حوكمه كانی ماددهی (دهیه م) له یاسای دهستهی پاراستن و چاكردنی ژینگه له ههریمی كوردستان- عیراق ژماره (۳) ی سالی ۲۰۱۰ برپارماندا به دهركردنی ئەم رینماییهی خواره وه:

رینماییهی ژماره (۵) ی سالی ۲۰۲۲

چۆنیه تی هاورده كردن - گواستنه وه - كوگا كردن - پابه ندبوونی به كارهینان - دووباره هه نارده كردنی سه رچاوه كانی تيشكده ر له ههریمی كوردستان.
ماددهی (۱):

دهسته واژه و پیناسه كان:

دهسته واژه كان

مه بهست له م دهسته واژانهی خواره وه ئەو و اتایانهی به رامبه ریا نه بۆ مه بهسته كانی ئەم رینماییه:

یه كه م: دهسته: دهستهی پاراستن و چاكردنی ژینگه له ههریمی كوردستان- عیراق.

دوو ه م: سه رۆك: سه رۆكی دهستهی پاراستن و چاكردنی ژینگه له ههریمی كوردستان- عیراق.

سییه م: لایه نی په یوه نديدار: دهستهی پاراستن و چاكردنی ژینگه و لایه نی په یوه نديدار.

أ. دهستهی پاراستن و چاكردنی ژینگه: لایه نیكی چاودیر ده بی ت له سه ر لایه نه كانی په یوه نديدار به جیبه جیكردنی ئەم رینماییه و رینماییه به ركاره كان.

ب. لایه نی په یوه نديدار: سه رجه م ئەو لایه نانه ن كه هه ل سو كه وت ده كه ن له گه ل هه موو جو ره كانی مادده تيشكده ره كان (كراوه و داخراو). ئەو لایه نانه ش كه سه رچاوه ی تيشكده ر به كار ده هینن یان سكراب هاورده ده كه ن، له ئە گه ری هه بوونی (پارچه كانی پيسبوو به تيشك) له ناويدا، ده بی كارمه نديكی پسپور دابمه زرینن به (به رپرسی خو پاراستن له تيشك RSO : RADIATION SAFTEY OFFICER)، بروانامه ی راهینانی هه بی ت له لایه ن دهسته ی عیراقی بۆ كو نترۆلكردنی سه رچاوه كانی تيشكده ر (IRSRA).

چوارەم: سەرچاوەی تیشکدەر: ئەو ماددانەن کە (نظائری) (هاوتای) تیشکدەریان ھەیە یان ئاستەکانی لە شێوازەکانی ووشک و شل و گازی، یان ئەو ئامپیرانەیی کە تیشکی ئایۆنییان لێ دەردەچیت و دەبیتە ھۆی بەرکەوتەیی تیشکی.

پینجەم: سەرچاوەی داخراوی تیشکدەر: ماددەییەکی تیشکدەرە لە شێوازی ووشک بە تەواوی داخراوە و بە شێوەی کەپسول کە پلەیی بەرزێ ھەیە لە توندی دیزاین کراوە، دەبیتە بەر بەستیک لە دزەکردنی لە کاتی کارکردندا ھەروەھا لە رووداوەکانی تیشکی.

شەشەم: سەرچاوەی کراوەی تیشکدەر: ھەر سەرچاوەییەکی تیشکدەر بە داخراو پیناسە ناکرێت، وەک لە بوارەکانی پزیشکی لە کاتی پشکنین و چارەسەرکردن گیراوەییەکی تیشکدەر دەدرێتە نەخۆش لە رێگەی دەم یان لە رێگەی دەمارەکانی خۆیندا.

حەوتەم: سکراب: ھەر ماددەییەکی کانزایی فرێدراوە کە کۆدەکرێنەووە یان ھاوردە دەکرێن و دەگۆرێت بۆ ماددەیی دیکەیی نوێ.

ھەشتەم: سکرابی پیسبوو (پارچەکانی تیشکدەر یان بە تیشکەووە پیسبوو): ھەر ماددەییەکی کانزایی فرێدراوە کە کۆدەکرێنەووە یان ھاوردە دەکرێن و دەگۆرێت بۆ ماددەیی دیکەیی نوێ کە ماددەییەکی تیشکدەری تێدایە یان پیسبوو بە یەکیک لە ھاوتا تیشکدەرەکان.

نۆیەم: ھاوتای تیشکدەر: شێوەییەکی ناچێگیری ئەو توخمەییە کە تیشکی لێو دەردەچیت تا بگۆرێت بۆ شێوەییەکی جێگیرتر.

دەھەم: ھاوردەکردنی سەرچاوەی تیشکدەر: ھینانی ھەر سەرچاوەییەکی تیشکدەر بۆ ناو سنووری ھەریمی کوردستان لە رێگەی (ووشکانی، ئاسمانی).

یازدەم: گواستنەووی سەرچاوەی تیشکدەر: گواستنەووی سەرچاوەی تیشکدەر لە فرۆکەخانە یان لە دەروازە زەمینەکانەووە بۆ شوینی کۆگاکردنی سەرچاوەکەییە.

دوازدەم: خاوەنداریتی و بەکارھینانی سەرچاوەی تیشکدەر: بەکارھینانی سەرچاوەی تیشکدەرە لە لایەن خاوەنی سەرچاوەکەووە.

سیزدەم: دووبارە ھەناردەکردنی سەرچاوەی تیشکدەر: ناردنی سەرچاوەی تیشکدەرەکەییە بۆ ئەو شوینەیی لێو ھاتوووە لە دوا تەواو بوونی بەکارھینانی.

چواردەم: كۆڭاكردىنى سەرچاۋەى تىشكەدەر: كۆڭاى تايىت بە كۆڭاكردىنى سەرچاۋەى تىشكەدەر بەپىي مەرج و رېنمايىبەكانى دەستە دەپىت، بەپىچەوانەۋە سزاي پىبىژاردنى بەسەردا دەسەپىنرېت ھەروەكو لە خىشتەى ژمارە (۱)دا ھاتوۋە.

پازدەم: سىقەرەت (Sievert) نىشانەكەى (Sv) : يەكەى پىوانەكردىنى دۆزى (dose) تىشكى ھاوتايە (المكافى).

شازدەم: مىلى سىقەرەت (MILLI SIEVERT) نىشانەكەى (MSV): يەكەى بەكە بۇ پىوانەكردىنى دۆزى تىشكى ھاوتا (المكافى) كە ۱ سىقەرەت يەكسانەى ۱۰۰۰ مىلى سىقەرەت.

ھەقدەم: مايكرۆ سىقەرەت (MICRO SIEVERT) (μ SV): يەكەى بەكە بۇ پىوانەكردىنى دۆزى تىشكى ھاوتا (المكافى) كە ۱ مىلى سىقەرەت يەكسانەى ۱۰۰۰ مايكرۆ سىقەرەت.

ھەژدەم: گرەى - راد (GRAY - RAD): يەكەكانى پىوانەكردىنى ھەلمژىنى تىشك (پىوانەكردىنى برى تىشكى ھەلمژراۋ لە لايەن جەستەى مرقەۋە) بە سەرجم جۆرەكانى تىشكەۋە ۋەكو تىشكى رەش (الأشعة السينية) ۋ ئەلفا ۋ گاما ۋ بىتتا.

نۆزدەم: كۆلومب/كگم- رۆىنتجن (COULOMB/KG - ROENTGN): يەكەى پىوانەكردىنى تىشكە لەسەر ھەردوو تىشكى رەش (السينية) ۋ گاما جىبەجى دەكرىت، پىوانەى برى ئەو تىشكە دەكات كە ئايۇن دەكرىت لە ھەۋادا.

بىستەم: بىكرىل ۋ كىورى (BECQUEREL - CURIE): يەكەكانى پىوانەكردىنى تىشكە چالاكىى ماددە تىشكەدەرەكانە.

ماددەى (۲):

ئامانجەكان:

۱- چاۋدىرىبىكردىنى ژىنگەى ھەرىمى كوردستان لە رووى ژىنگەىبەۋە لە لايەن دەستەۋە دەپىت.

۲- كۆنترپۆلكردنى جولەى سەرچاۋە تىشكەدەرەكان لە رىگەى پىدانى مۆلەت بەچۆنىەتى مامەلەكردىن لە رووى چۆنىەتى ھاوردەكردىن- گواستەۋە- كۆڭاكردىن- پابەندبوونى بەكارھىپان- دووبارە ھەناردەكردىنى سەرچاۋە تىشكەدەرەكانەۋە.

۳- بەدواداچوون بۇ زانىنى بەركەۋتنى كرىكارانى بوارى تىشك لە رىگەى پىوانەى ئەو برەى بەرىانكەۋتوۋە.

۴- دياركردنى سەرچاوه تيشكدهرهكان له بهكارهينانه مهدهنييهكاندا.

۵- ئەنجامدانى رويپوى سەرەتايى وەرزي و پشكين بۇ شوينەكانى دانانى سەرچاوه تيشكدهرهكان.

ماددهى (۳):

ريكارهكانى دۆزينهوهى سكرابى پيسبوو به تيشك:

- ۱ - تۆماركردنى تابلوى ئەو بارههنگرهى ماددهكانى سكراب دهگوازيتهوه .
- ۲ - تۆماركردنى ناوى بازركانى بهرپرس لهباركردن و گواستنهوهى ماددهكانى سكراب.
- ۳ - دياريكردنى ئەو شوينەى كه سكرابهكهى ليوه گواستراوتهوه .
- ۴ - دلنيابوون له كيشى بارهكه له كاتى بهتالكردنى .
- ۵ - جياكردنهوهى سكرابى تيشكدهره له شوينيك كه هيچ چالاكييهكى لهنيودا ئەنجام نادرئيت، ئەووش له ريگهى دابينكردنى كهرهنتينهيهكى كۆگاكردنى كاتى، ههروهها دانانى هيماكانى ئاگاداركردنهوه لهمهترسى تيشكى له ناوچهكه.
- ۶ - قهدهغهكردنيكى توند له نزيكبوونهوه له سكرابى پيسبوو، تهنها بهرهزامنديى لهبهرپرسى خۆپاراستن له تيشكهوه نهبيت.
- ۷ - ناردنى نوسراويك بۇ دهستهى پاراستن وچاككردنى ژينگه/ بهشى خۆپاراستن له تيشك كه خالهكانى (۱-۲-۳-۴)ى سهرهوه لهخۆبگرئيت بۇ ئەنجامدانى كارى پيويست .

ماددهى (۴):

-مهرجهكانى بهرپرسى خۆپاراستن له تيشك له سهرحهم بواره تيشكاوهرهكانهوه:

۱- بهرپرسى خۆپاراستن له تيشك:

ئەو كەسه پيسپورهيه له كاروبارى خۆپاراستن له تيشك لهو بهشه تاييهتمهندهى بوارهكانى كارهكانى تيشكاوهريى و ، مۆلهتى (بهرپرسى خۆپاراستن له تيشك)ى ههيه له لايهن دامهزراوهى چاوديريى و كەسى ريگهپيدراو مۆلهت دهتات بۇ سهرهپرشتيكردى پيداويستيهكانى خۆپاراستن له تيشك و ، تواناى ههيه له پيشكهشكردنى ئەزموون و خزمهتگوزارييهكانى، ههروهها دهستپيشخهره له راهينان و ئامادهكردنى كارمەندانى تيشك، ههروهها دانانى بهرنامهكانى فريياگوزاريى و دلنيايى جوريى و

خۇپاراستن لە تېشك لە دامەزراوەكاندا، پاشان سەرپەرشتىکردنى كارەكانى تېشكاوهرى لە بوارە تايپەتمەندەكەدا.

۲- كارا كردن:

ھەر چالاكئىيەكى مرؤبى كە سەرچاوەى تېشكاوهرى نوئى بۇ بەركەوتن يان رېپرەوى بەركەوتن بېنئىتە كايەو، يان مەوداى بەركەوتن فراوان بكات كە وا بكات كەسانى زياتر بگريتەو، يان تۆرى رېپرەوكانى بەركەوتن (كە دەرئەنجامى سەرچاوە تېشكدەرەكانن) بەجۆرىك ھەموار دەكات كە خەلكى زياتر بەركەوتە بن.

۳- خانەى (جهاز) چاودىرى كردن:

لايەنىكى حكومئىيە دەسەلاتى ياساى رېگەبىيداو بۇ چاودىرىكردنى ھەر بواريك لە بوارەكانى پەيوەست بەئاسايش و دئىياى لەسەرچاوە تېشكدەرەكان و ماددە ئەتۆمىيەكان بۇ دئىياوون لەوھى كە لەژىر چاودىرىيدان، ئەمەش لە رېگەى مۆلەتدان و پشكئىن و رېكارەكانى جىبەجىكردن بە پىي پىويست، ھەرۋەھا ئەم دامەزراوھى بۇى ھەيە رېپرەو رېنوئىنى پەيوەست بە ئاسايش و ئارامى سەرچاوە تېشكدەرەكان دەرچوئىت، ھاوكات لەگەل دانانى رېكارى گونجاو لەگەل رادەى مەترسىيەكان، ھەرۋەھا دئىياى دەدات بۇ پاراستنى ژىنگە و مروؤف و ئاژەل لە مەترسى و كارىگەرى و زىانەكانى دەرچوو لە تېشكى ئايۆنى.

۴- بەرپرسى ياساى:

ئەو كەسەيە كە ھەلدەستىت بە رېكخستن و بەرپوەبردنى كارەكان(كارە ياساىيەكان) لەو شوئىنەى كە كارى تىدا دەكات.

كاركردن لە بوارى تېشك: برىتئە لە سەرجم كارپىكردنە سەلامەتئىيەكان لە بوارى تېشكاوهرىيدا.

-مەرج و داواكاراوە پىويستەكان بۇ كارمەندانى بوارى تېشك:

پىويستە لەسەر ھەر دامەزراوھىكى رېپىدراو كە لە بوارى كارى تېشكى كار دەكات بەپىي سروسشى كارەكەى بەرپرسىك يان زياتر لە بەرپرسىك دابمەزرىتئىت بۇ خۇپاراستن لە تېشك، ئەوھى يەكەمىان بەرپرسى سەرەكى دامەزراوھەكە دەبىت لەھەردوو بارەكەدا و، ئەوانى دىكە سەرپەرشتىي كارە مەيدانىيەكانى تېشك دەكەن ئەگەر دامەزراوھەكە پىويستى بە كارى مەيدانى ھەبوو، ئەوساش ناونىشانىان دەبىتە بەرپرسانى خۇپارىزىي تېشكى مەيدانى، بۇيە پىويستە كاتى خۇيان تەرخان بكەن بۇ كاركردن لە دامەزراوھەگەرەكانداو پىويستە لەسەر كەسى دامەزراوى رېپىدراو ھەماھەنگى لەگەل ئەو بەرپرسانە بكات

بۇ دەستەبەركردنى سەركەوتن لە كارەكانياندا، ھەروەھا پېويستە لەسەر بەرپرسە سەرەكى و مەيدانىيەكانى خۇپارېزى تيشكى لەدامەزراوہ گەورەكاندا ئەو مەرجه تايپەتانەيان تېدا بېت لە بارەى مۆلەتى كارکردن لە بوارەكانى كارى تيشكاوہرى.

-مەرجه تايپەتەكانى رېگە پېدان بە شارەزايان لەبوارى خۇپاراستن لە تيشك:

شارەزا: كەسېك رېى پېدراوہ بەپېى برونامەى دەرچوو لەدەزگايەكى رېپېدراوى خاوەن تواناو ئەزموونى زانستى لە بوارىكى پسيپورېتى پەيوەست بە بوارەكانى خۇپاراستن لە تيشك بە جۆرېك كە:

يەكەم: دەبى بە لايەنى كەمەوہ برونامەى بەكالورىيۇسى ھەبېت لە پسيپورېكى زانستى گونجاودا كە لەگەل جۆرى كارکردنيدا بگونجېت.

دووہم: ئەو كارمەندانەى دامەزراون يان دادەمەزرىن دەبى بە لايەنى كەمەوہ (۱۲) ھەفتە بەشدارىيان لە خول و وۆركشۆپەكانى ناوہوہو دەرەوہى و لات كرىبېت يان بەشدارى بكن، يان بە لايەنى كەمەوہ (۶) برونامەى راھىنانى پشتراستكراوہى لەلايەن دەستەى عېراقى بۇ كۆنترۆلكردنى سەرچاوہكانى تيشكدەر ھەبېت يان بېھىن، يان لە سەنتەرىكى رېپېدراو لە لايەن دەستەى ژىنگەوہ، لەگەل برونامەكانى بەشدارىكردننن يان ھەبېت يان بېھىن.

سېيەم: دەبى بە لايەنى كەمەوہ (۵) سال ئەزموونى كارکردنى ھەبېت لە بوارى خۇپاراستن لە تيشك بە پشت بەستن بە بەلگەنامەيەكى فەرمى.

يان:

يەكەم: برونامەى ماستەرى ھەبېت لە پسيپورېكى زانستى لەگەل سروشتى كارکردنى گونجاو بېت.

دووہم: دەبى بە لايەنى كەمەوہ دوو مانگ بەشدارى كرىبېت لە خولەكانى خۇپاراستن لە تيشك، ھەروەھا دەبى بە برونامەكانى بەشدارىيكردن پشتراست كرايېتەوہ.

سېيەم: دەبېت بە لايەنى كەمەوہ شارەزاييەكى (۳) سالى لە كارکردن ھەبېت لە بوارى تيشكدا كە بە برونامەيەك پشتراست كرايېتەوہ.

يان:

يەكەم: برونامەى دكتوراى لە پسيپورېتيەكى زانستيدا ھەبېت كە لەگەل سروشتى كارکردنيدا گونجاو بېت.

دووہم: دەبى بە لايەنى كەمەوہ يەك مانگ بەشدارى كرىبېت لە خولەكانى خۇپاراستن لە تيشك كە بە برونامەيەك پشتراست كرايېتەوہ.

سىيەم: دەبىي بە لايەنى كەمەۋە ئەزمۇۋىنىكى (۲) سالى لە كاركردن لە بواری تيشكدا ھەبىت كە بە پروانامەيەك پشت راست كرابىتتەۋە.

يان:

دەبىي پلەي راۋيژكارى ھەبىت لە يەكپەك لە دامەزراۋەكان يان كۆمەلەكان يان لە زانكۆ عىراقىيەكاندا. ئەۋ مەرجانەي كە پىۋيستن لە بەرپىرسى خۇپاراستن لە تيشكدا ھەبن لە كرده پيشەسازى و توپىنەۋەكاندا:

يەكەم: ئەۋ دامەزراۋانەي كە لە بواری (ۋىنەگرتنى پيشەسازى، ھەستىپىكردن بەبىرەكان، پىۋانەكانى بىرى چىرى و شى) كار دەكەن:

پىۋيستنە لەم دامەزراۋانەدا بەرپىرسى خۇپاراستن لە تيشك ئەم مەرجانەي خوارەۋەيان تىدا بىت:

۱- پروانامەي بەكالورىۋسى ھەبىت لە كۆلىژەكانى ئەندازىارى يان زانست .

۲- دەبىي (۴) ھەفتە مەشق و راھىنانى كرديت لە بواری خۇپاراستن و فرىاكەوتن و ئاسايشى تيشكى و سىستەمەكانى تيشكى، پروانامەكەي پشتراست كرابىتتەۋە لە لايەن دەستەي عىراقى بۇ كۆنتىرۆلكردنى سەرچاۋەكانى تيشكدەر.

۳- بەلاي كەمەۋە ئەزمۇنى (۵) سالى ھەبىت لە بواری كارى تيشكى پيشەسازى.

۴- دەبىي خۇي بۇ ئەم كارە يەكلابى كرديتتەۋە.

۵- پىۋيستنە لە پشكىنى پزىشكى دەرىجىت.

دوۋەم: ئەۋ دامەزراۋانەي كە لە بواری (پىۋەرە ئەتۆمىيەكان، رىگرەكان لە بروسكە) كار دەكەن:

پىۋيستنە لەم دامەزراۋانەدا بەرپىرسى خۇپاراستن لە تيشك ئەم مەرجانەي خوارەۋەيان ھەبىت:

۱- بەلانى كەمەۋە پروانامەي بەرايى زانكۆيى ھەبىت لە يەكپەك لە بەشەكانى كۆلىژى ئەندازىارى يان زانست.

۲- دەبىت دەرچوى خولكى مەشق و راھىنانى دەستەي عىراقى بۇ كۆنتىرۆلكردنى سەرچاۋەكانى تيشكدەر بىت.

۳- پىۋيستنە بە لايەنى كەمەۋە شارەزايىەكى يەك سالى ھەبىت لە دامەزراۋەيەك كە مامەلە لەگەل سەرچاۋە تيشكدەر ەكاندا دەكات.

۴- دەبىت لە پشكىنى پزىشكى دەرىجىت.

۵- مەرج نىە بەرپىرسى خۇپاراستن لە تيشك لە دامەزراۋە بچووكەكاندا ھەموو كاتەكەي تەرخان بكات بۇ ئەم كارە، دەتوانىت ئەم كارەۋ كارى سەرەكى خۇي لە ھەمان دامەزراۋەكەدا ئەنجام بدات.

سېيەم: بەرپىرسى خۇپاراستن لە تېشىكى مەيدانى:

پېويستە بەرپىرسى خۇپاراستن لە تېشىك ئەم مەرجانەى خوارەوہى تېدا بېت:

۱- دەبېت بەلانى كەمەوہ برونامەى بەرايى زانكۆبى ھەبېت لەيەكېك لە بەشەكانى كۆلېژى ئەندازىيارى يان زانست.

۲- دەرچوى خولپىكى مەشق و راھېنانى دەستەى عېراقى بۇ كۆنترۇلكردىنى سەرچاوەكانى تېشىكدەر بېت.

۳- پېويستە بە لايەنى كەمەوہ شارەزاييەكى پېنج سالى ھەبېت لە دامەزراوہيەك كە مامەلە لەگەل سەرچاوە تېشىكدەر ەكاندا دەكات.

۴- دەبېت لە پشكنينى پزېشىكى دەرېچېت.

ب- مەرجە پېويستىيەكان لە خۇپاراستن لە تېشىك لە بوارى پزېشىكى:

يەگەم- ئەو دامەزراوانە لە بوارەكانى خوارەوہ كار دەكەن:-

بوارى دەستنىشانكردىنى پزېشىكى.

بوارى چارەسەركردن بە تېشىك.

بوارى پزېشىكى ئەتۆمى.

-دەبېت بەرپىرسى ئەم بوارە ئەم مەرجانەى خوارەوہى تېدا بەرجەستەبېت:

أ- دەبې برونامەى بەكالۆرىۆسى لە پزېشىكى يان فېزىباى پزېشىكى يان تېشىكى يان زانستى ئەتۆميدا ھەبېت.

ب- دەبې لەم بوارەدا لە لايەن سەنتەرىكى رېپېدراو مەشق و راھېنانى پېكرابېت.

ج- دەبې بەلای كەمەوہ ئەزموونى پېنج سالى ھەبېت.

د- دەبې لە پشكنينى پزېشىكىي دەرېچېت.

دووەم- ئەو دامەزراوانەى كە چالاكيبان سنوردارە وەكو(نۆرىنگە تاييەتەكان يان تاقىگەكان يان بىنكە بچوكەكانى تەندروستى).

-دەبېت بەرپىرس لەم دامەزراوانە ئەم مەرجانەى خوارەوہى تېدا بەرجەستەبېت:

۱ - دەبې بە لايەنى كەم برونامەى دبلۆمى لە بوارى پىسپۆرىيەكەيدا ھەبېت.

۲ - دەبې بە لايەنى كەمەوہ ئەزموونى پېنج سالى ھەبېت.

۳ - دەبې مەشق و راھېنانى پېكرابېت لەم بوارەدا لە لايەن سەنتەرىكى رېپېدراو .

۴ - دەبې لە پشكنينى پزېشىكى دەرېچېت .

يان:

۱- دەبى بىر پرونامەى بە كالورىۋسى ھەبىت.

۲- دەبى بەلەى كەمەو ھە ئەزموونى دوو سالى ھەبىت.

۳- دەبى لەم بواردە لە لايەن سەنتەرىكى رېپېدراو مەشق و راھىنانى پېكرابىت.

۴- دەبى لە پىشكىنى پىزىشكى دەربچىت.

-ئەرك و بەرپىسىارپەتى بەرپىسى خۇپاراستن لە تىشك:

ئەركى سەرەكى بەرپىسەكە دىنباوونە لە پابەندبوونى دامەزراوەكەى بە ھوكمەكانى ياساو رېنمايىھەكان لەبارەى خۇپاراستن لە تىشك، بۇ جىبەجىكردنى ئەم ئەركەش، پىويستە كەسى بەرپىس ئەم ئەركانەى خوارو ھە ئەنجام بەت:

أ - سەرپەرشتىكردنى دانانى پەپرەو ھەكانى خۇپاراستن لە تىشك لە قۇناغەكانى پلاننان و دامەزراندن و، دىنباوونى لە گونجاويان لەگەل پىداويستىيەكانى خۇپاراستن لە تىشكەو.

ب - ئامادەكردنى رىساكانى كارو دىنباوون لە بوونى پەپرەوى كار پىش قۇناغى دەستپىكردن و، دىنباوون لە دابىنكردنى پىداويستىيە يەدەگەكان .

ج - دىنباوون لە ھەى كەھەموو كارمەندەكانى مەشق و راھىنانىكى باشيان ھەرگرتبىت كە گونجاو بىت لەگەل سىروشتى كارەكانيان و، دىنباشپىت لە ھەى كە زانىارى تەواويان ھەيە لە بارەى سەرجم ياساو رېنمايى و برپارە پەيوەندىدارەكان بە تىشكەو.

د - دىنبايىت كە سەرجم مۇلت و رېپېدراو ھەكانى دامەزراو ھەو كارمەندەكانى كارپىكراون و ماو ھەسەرچوو نىن.

ھ - پىشنىيازكردن و دىزىنكردنى رىگاكانى كەمكردنە ھەى بەركەوتنى كرىكارەكان و كارمەندەكان بە تىشك و دىزىنكردنى رووۋوشىكى گونجاو بۇيان .

و - دانانى چەند پىرۇگرامپىك بۇ خۇپاراستن لە تىشك و سەرپەرشتىكردن و جىبەجىكردنىان:

۱- پىوانەكردنى دۇزە كەسىيەكان.

۲- لە ناوبردنى پاشماو ھە تىشكى.

۳- رېنمايىھەكانى كۇگاكردنى سەرچاو ھەكانى تىشكەدەر.

۴- چاودىرى دزەكردن و پىسبوونى تىشكى.

ر- پىرۇگرامى شىاندن و مەشق و راھىنان لە بوارى خۇپاراستن لە تىشك.

- ز - پۆلېنكردىنى ناوچەكانى كاركردىن بۇ ناوچەنى چاودېرى و ناوچەنى سەرپەرشتىكردىن بەپېنى برپارەكانى ئازانسى نپودەولەتى بۇ وزەنى ئەتۆمى.
- ح - پۆلېنكردىنى كارمەندەكان بە پېنى لىستەكانى پۆلېنكردىن و راسپاردنى ئەو بنەمايانەنى كە لېژنەنى خۇپاراستن لە تېشك پەسەندى دەكات.
- ط - ئەنجامدانى پېوانەكردىن و پشكىنىنى تەكنىكى و وەرگرتنى نموونەكان بۇ زانىنى ئاستى تېشك لە شوپنى كاركردىن.
- ي - ئامادەكردىن و سەرپەرشتى ئەم تۆمارانەنى لاي خوارەو:
- ۱- تۆمارى دۆزە كەسىيەكان.
 - ۲- تۆمارى پشكىنەكانى پزىشكى كارمەندەكان.
 - ۳- تۆمارى ئامپىرەكانى تېشك.
 - ۴- تۆمارى سەرچاوه و ماددە تېشكدرەكان.
 - ۵- تۆمارى چاككردىن و راستكردىنەو.
 - ۶- تۆمارى رووداوه تېشكىيەكان.
 - ۷- تۆمارى دەستاوودەستكردىن لەگەل سەرچاوهكانى تېشكدر (وەرگرتنى و دەركردىن و گواستنەو و پېدان و ھاوردەكردىن و ھەناردەكردىن).
 - ۸- تۆمارى پاشماوہكانى تېشك.
 - ۹- ھەر تۆمارىكى ديكە.
- ك - دلنپابوون لە ئامادەباشى ئامپىرەكانى چاودېرىكردىنى تېشك و چاككردىنپان و راستكردىنەو (كالېبرەيشن)يان بە شپوہى وەرزى .
- ل - ديارىكردىنى پېداوويستىەكانى كەل و پەلى خۇپاراستن لە تېشك و داپىنكردىنى ئامپىرەكانى چاودىرىيكردىنى تېشك و سىگنالەكانى ئاگاداركردىنەو، بىنزاو بن ياخود بىستراو.
- م - ئامادەكردىنى راپورتى وەرزى و بەرزكردىنى بۇ بەرپوہبەراپەتى دامەزراوہكە لەسەر ئاستى خزمەتگوزارىيەكانى خۇپاراستن لە تېشك و رېگاكانى پەرەپېدانپان.
- ن - ھەماھەنگى لەگەل دەستەى ژىنگە بكات لە سەرجم كاروبارەكانى خۇپاراستن لە تېشك.
- س - ئامادەكردىنى پلانى فرىاگوزارى تېشكى و ئاگاداركردىنەوہى ھەموو كارمەندەكانى لەبارەيانەوہ.
- ع - بلاوكردىنەوہى ھۆشيارى سەلامەتى لە نپو كارمەندانى بوارى تېشك لە دامەزراوہكە.

-دەسەلاتەكانى بەرپىرسى خۇپاراستن لە تىشك:

ئەو كەسانەى رېپىدراون بۇ پېدانى دەسەلات بە بەرپىرسى خۇپاراستن لە تىشك بۇئەوھى بتوانن ئەركى خۇيان لە ئەستۇ بگرن، پېويستە پېدانى ئەو دەسەلاتە بە شېوھى نوسراو بېت و دەسەلاتەكان برېتېن لەم خالانە خوارەوھ:

أ - ھەمواركردن و برپاردان لەسەر پىرۆگرامى خۇپاراستن و سەلامەتى تىشكى لە دامەزراوھەكە.

ب - ھەمواركردنى ھەنگاۋەكانى بەكارھېنان و ئېشىپكردنى ئامپىرو ماددە تىشكدەرەكان بە شېوھىيەك دۇنيايى بداتە بە سەلامەتى كاركردنەكە.

ج - پاگرتنى ھەر كارىكى دوور لەسەلامەتى كە بېتە ھۇى تېكدانى مەرجهكانى خۇپاراستن لە تىشك.

د - راسپاردن لەبارەى دامەزراوندنى شارەزاو تەكنىكىيەكان بۇ ئەنجامدانى ئەو كارانەى كە پەيوەستن بە خۇپاراستنى تىشكى .

ھ- پەيوەندىكردن بە دەستەو دامەزراو نىشتىمانىيەكانى پەيوەندار بە پەيرەوى خۇپاراستن لە تىشكەوھ بە مەبەستى راۋىژكارى و داواكردنى يارمەتى.

و- پەيوەندىكردنى خېراو راستەوخۇ بەدەستەو دامەزراو نىشتىمانىيەكانى پەيوەندار بە دۇخەكانى فرىاگوزارى تىشكى، لەم دۇخەشدا لە گشت ئاست و بەشەكاندا ئەو پەرى دەسەلاتى دەبېت بە بى گەرانەوھ بۇ لېپىرسراوى كارگېرى، ئەوھش بە شېوھىيەك دەبېت كە بگونجېت لەگەل قەبارەى مەترسىيەكان.

-مەرجه پېويستەكان بۇ كارمەندانى بوارى تىشك:

أ - كارى پىشەسازىيەكان و توپژىنەوھ:

يەكەم: سەرپەرشتىارى وئىنەگرتنى پىشەسازى:-

۱- دەبى بەلايەنى كەمەوھ برۋانامەى بەكالۋرىۋسى لە بوارە ئەندازىارىيەكان يان زانستەكان ھەبېت.

۲- دەبى برۋانامەى ئاستى سېيەمى دەستەى عېراقى بۇ كۆنترۆل كردنى سەرچاۋە تىشكدەرەكانى ھەبېت.

۳- دەبى دەرچووى خولېكى خۇپارېزى تىشكى لە كارە پىشەسازىيەكاندا بېت.

۴- دەبى بەلايەنى كەمەوھ ئەزموونى كردەيى پىنج سالى لەبوارەكەيدا ھەبېت.

۵ - دەبى لە پشكىنىنى پزىشكى دەرچوو بېت.

دووهم: وینه گەری پیشەسازی:-

- ۱- دەبئ بەلایەنی کەمەو بەروانامەى ناوەندى ھەبیت.
- ۲- دەبئ مەشق پیکراو لە بواری وینه گرتنى پیشەسازیبیدا بێت.
- ۳- دەبئ بەلایەنی کەمەو ئەزموونى (۳) سالى ھەبیت.
- ۴- دەبئ بروانامەى خولیکى راھینانى لە خو پاریزی تیشكى لە کارى پیشەسازیبەکان لە سەنتەرێكى رێپیدراو ھەبیت.

۵- دەبئ لە پشکنینى پزیشكى دەربچیت.

سێیەم: یاریدە دەرى وینه گری پیشەسازی:-

- ۱- دەبئ بەلایەنی کەمەو بەروانامەى ناوەندى ھەبیت.
- ۲- دەبئ لە بواری وینه گرتنى پیشەسازى مەشق پیکراو بێت.
- ۳- دەبئ بروانامەى خولى راھینانى لە خو پاریزی تیشكى لە کارى پیشەسازیبەکاندا ھەبیت.
- ۴- دەبئ لە پشکنینى پزیشكى دەربچیت .

چوارەم: سەرپەرشتیاری ھەستپیکردن بەبیرەکان (جس الآبار):-

- ۱- دەبئ بەلای کەمەو بەروانامەى بە کالۆریۆسى لە بواری ئەنداز یاریبەکان یان زانستەکاندا ھەبیت.
- ۲- دەبئ بەلایەنی کەمەو (۴) ھەفتە مەشق و راھینانى لە لای دەستەى عیراقى بۆ کۆنترۆلکردنى سەرچاوە تیشکدەرەکان کردبیت.

۳- دەبئ بەلایەنی کەمەو ئەزموونى (۳) سالى لە بواری کارەكەیدا ھەبیت.

۴- دەبئ لە پشکنینى پزیشكى دەربچیت.

پینجەم: ئیشپیکەر ھەستپیکردن بەبیرەکان (جس الآبار):-

- ۱- دەبئ بەلایەنی کەمەو بەروانامەى ناوەندى ھەبیت.
- ۲- دەبئ لە بواری ھەستى بیرەکان (جس الآبار) مەشق کرابیت.
- ۳- دەبئ بروانامەى راھینانى لە خو پاراستن لە تیشك لە کارى پیشەسازیبەکاندا ھەبیت.
- ۴- دەبئ بەلایەنی کەمەو ئەزموونى (۳) سالى ھەبیت.
- ۵- دەبئ لە پشکنینى پزیشكى دەربچیت.

شەشەم: یاریدە دەرى ئیشپیکەرى ھەستپیکردن بەبیرەکان (جس الآبار):-

- ۱- دەبئ بەلایەنی کەمەو بەروانامەى ناوەندى ھەبیت.
- ۲- دەبئ لە بواری ھەستپیکردن بەبیرەکان مەشق پیکراو بێت.

- ۳- دەبى بىرۋانامەى رايونى خۇپاريزى تيشكى لە كارە پيشەسازىيەكاندا ھەبىت، كە لە لايەن دەستەى عىراقى بۇ كۆنترۆلى سەرچاۋەى تيشكدەر دەردەچىت.
۴. دەبى لە پشكىنى پزىشكى دەربچىت.
- حەوتەم: سەرپەرشتىيارى پىۋەرە ئەتۆمىيەكان:-**
- ۱- دەبى بەلايەنى كەمەۋە بىرۋانامەى بەكالۆرىۋسى لەبوارە ئەندازىيارىيەكان يان زانستەكاندا ھەبىت.
- ۲- دەبى مەشقى كىردىت لە بوارى پىۋەرە ئەتۆمىيەكان.
- ۳- دەبى بىرۋانامەى رايونى خۇپاريزى تيشكى لە كارە پيشەسازىيەكاندا ھەبىت، كە لە لايەن دەستەى عىراقى بۇ كۆنترۆلى سەرچاۋەى تيشكدەر دەردەچىت.
- ۴- دەبى بەلايەنى كەمەۋە ئەزمونىكى كىردەى (۲) سالى ھەبىت.
- ۵- لە پشكىنى پزىشكى دەربچىت .
- ھەشتەم: ئىشپىكەرى پىۋەرە ئەتۆمىيە جولاۋەكان:-**
- ۱- دەبى بەلايەنى كەمەۋە بىرۋانامەى ناۋەندى ھەبىت.
- ۲- دەبى لە بوارى پىۋەرە ئەتۆمىيەكان، لە لايەن سەنتەرى خۇپاراستن لە تيشكەۋە مەشقى پىكراۋ بىت.
- ۳- دەبى لە لاي دەستەى عىراقى بۇ كۆنترۆلكىردنى سەرچاۋە تيشكدەرەكان مەشقى و رايونى كىردىت.
- ۴- دەبى بەلايەنى كەمەۋە ئەزمونىكى يەك سالى ھەبىت.
- ۵- دەبى لە پشكىنى پزىشكى دەربچىت.
- نۆيەم: ئىشپىكەرى پىۋەرە ئەتۆمىيە جىگىرەكان:-**
- ۱- دەبى بەلايەنى كەمەۋە بىرۋانامەى ناۋەندى ھەبىت.
- ۲- دەبى بىرۋانامەى رايونى لە (خۇپاريزى تيشكى لە كارە پيشەسازىيەكان)دا لە سەنتەرىكى باۋەرپىكراۋى خۇپاراستن لە تيشك ھەبىت.
- ۳- دەبى لە پشكىنى پزىشكى دەربچىت .
- دەيەم: ئىشپىكەرى ئامىرەكانى كالىبرەيشنى پىۋانەكانى ئەتۆمى:-**
- ۱- دەبى بەلايەنى كەمەۋە بىرۋانامەى دىلۆمى ھەبىت لە يەككە لەقەكانى ئەندازىيارى يان دوو سالى لە دواى دواناۋەندى ئەزمونى كاركىردنى ھەبىت.
- ۲- دەبى لە بوارى پىۋەرە ئەتۆمىيەكاندا مەشقى كىردىت.
- ۳- دەبى بىرۋانامەى رايونى لە (خۇپاريزى تيشكى لە كارە پيشەسازىيەكان)دا ھەبىت.
- ۴- دەبى لە پشكىنى پزىشكى دەربچىت.

يازدهم: گويزه ره وهی ماده تيشكده ره كان:-

- ۱- ده بی به لایه نی که مه وه پروانامه ی ناوه ندی هه بیټ.
- ۲- ده بی پروانامه ی راهینانی له (خوپاریزی تیشکی له کاره پیشه سازییه کان) دا هه بیټ، که له لایه ن دهسته ی عیراقی بۆ کۆنترۆلکردنی سه رچاوه تيشكده ره کان دهرده چیت.
- ۳- ده بی له پشکنینی پزشکی دهر بچیت.

دوازدهم: ته کنیکاری ئه و ئامپیرانه ی که ماده کان تيشكده ره تیدایه:-

- ۱- ده بی به لایه نی که مه وه پروانامه ی دبلۆمی له یه کیك له لقه کانئ هه ندازیاری یان زانست (دوو سال له دوا ی ئاماده یی) هه بیټ.
- ۲- ده بیټ پروانامه ی خولیکی راهینانی له بواری چاککردنی ئه و ئامپیرانه ی که ماده تيشكده ره کان تیدایه هه بیټ.
- ۳- ده بی له پشکنینی پزشکی دهر بچیت.

سیزدهم: سه ریه رشتیاری ئامپیره کانئ توپژینه وه ی زانستی:-

- ۱- ده بی به لایه نی که مه وه پروانامه ی به کالۆریۆسی له یه کیك له لقه کانئ هه ندازیاری یان زانست (فیزیای، فیزیای ئه تۆمی، کیمیای ئه تۆمی، فیزیای پزشکی، فیزیای تیشکی) دا هه بیټ.
- ۲- ده بیټ پروانامه ی خولیکی راهینانی له خوپاریزی تیشکی له کاره پیشه سازییه کاند هه بیټ، که له لایه ن دهسته ی عیراقی بۆ کۆنترۆلکردنی سه رچاوه تيشكده ره کان دهرده چیت.
- ۳- ده بی به لایه نی که مه وه ئه زموونی (۲) سالی له بواری توپژینه وه ی زانستیدا هه بیټ.
- ۴- ده بی له پشکنینی پزشکی دهر بچیت.

ب - کاره کانئ پزشکی:

یه که م: ته کنیکاری تیشکی بۆ ده ستنیشانکردن:-

- ۱- ده بی به لایه نی که مه وه پروانامه ی دبلۆمی له بواری پسپۆریتییه که دا هه بیټ.
 - ۲- ده بی پروانامه ی خولی راهینانی له خوپاریزی تیشکی له بواریکی پسپۆریتییه که دا هه بیټ.
 - ۳- ده بی له پشکنینی پزشکی دهر بچیت.
- دووهم: ته کنیکاری پزشکی ئه تۆمی:-

- ۱- ده بی به لایه نی که مه وه پروانامه ی دبلۆمی له بواری پسپۆریه تییه که دا هه بیټ.
- ۲- ده بی پروانامه ی خولی راهینانی له خوپاریزی تیشکی هه بیټ.
- ۳- ده بی له پشکنینی پزشکی دهر بچیت.

سىيەم: تەكنىكارى چارەسەركردن بە تىشك:-

- ۱- دەبى بەلايەنى كەمەوۈ پرونامەى دىلۆمى لە بواری پىپۆرىيە تىيەكەدا ھەبىت.
- ۲- دەبى پرونامەى خولپكى راھىنانى لە خۇپارىزى تىشكى لە بواری پىپۆرىيە تىيەكەدا ھەبىت.
- ۳- دەبى لە پىشكىنى پىزىشكى دەرېچىت.

چوارەم: فىزىياوى پىزىشكى لە بواری چارەسەركردن بە تىشك:-

- ۱- دەبى بەلايەنى كەمەوۈ پرونامەى بەكالۆرىۋسى لە بواری پىپۆرىيە تىيەكەدا ھەبىت.
- ۲- دەبى بەلايەنى كەمەوۈ خولپكى پرونامەى راھىنانى لە خۇپارىزى تىشكى لە بواری پىپۆرىيە ھەبىت.
- ۳- دەبى بەلايەنى كەمەوۈ ئەزموونى (۵) سالى لە بواری كارەكەيدا ھەبىت.
- ۴- دەبى لە پىشكىنى پىزىشكى دەرېچىت .

يان:

- ۱- دەبى پرونامەى ماستەرى لە بواری پىپۆرىيەكەدا ھەبىت.
- ۲- دەبى پرونامەى خولى راھىنانى لە خۇپارىزى تىشكى لە بواری پىپۆرىيە ھەبىت.
- ۳- دەبى بەلايەنى كەمەوۈ ئەزموونى (۳) سالى لە بواری كارەكەيدا ھەبىت.
- ۴- دەبى لە پىشكىنى پىزىشكى دەرېچىت.

يان:

- ۱- دەبى پرونامەى دىكتوراى لە بواری پىپۆرىيەكەدا ھەبىت.
- ۲- دەبى پرونامەى راھىنانى لە خۇپارىزى تىشكى لە بواری پىپۆرىيە ھەبىت.
- ۳- دەبى بەلايەنى كەمەوۈ ئەزموونى (۲) سالى لە بواری كارەكەيدا ھەبىت.
- ۴- دەبى لە پىشكىنى پىزىشكى دەرېچىت.

پىنچەم: پىزىشكانى پىپۆر لە تىشك بۇ دەستىشانىكردن و چارەسەركردن و پىزىشكى ئەتۆمى:-

- ۱- دەبى بەلايەنى كەمەوۈ پرونامەى پىپۆرى ھەبىت.
- ۲- دەبى پرونامەى خولى راھىنانى لە خۇپارىزى تىشكى لە بواری پىپۆرىيە ھەبىت.
- ۳- دەبى لە پىشكىنى پىزىشكى دەرېچىت.

شەشەم: پىزىشكانى جىگر لە بەشەكانى تىشك بۇ دەستىشانىكردن و چارەسەركردن و پىزىشكى ئەتۆمى:-

- ۱- دەبى پرونامەى خولى راھىنانى لە خۇپارىزى تىشكى لە بواری پىپۆرىيە تىيەكەدا ھەبىت.
- ۲- دەبى لە ژىر سەرىپەرىشتى كەسكى پىپۆرو رېپىدراو بىت.
- ۳- دەبى لە پىشكىنى پىزىشكى دەرېچىت.

حەوتەم: ئەو پزىشكانەى پىسپۆرنىن لە بوارى تىشك، بەلام پىويستە كار بكن لە بوارى تىشك:-

۱- دەبى پروانامەى راهىنانى لە (خۇپارىزى تىشكى لە بوارى پىسپۆرىيە تىيەكە) دا لە سەنتەرىكى باوەرپىكراوى خۇپاراستن لە تىشك ھەبىت.

۲- دەبى لە ژىر سەرىپەرشتى كەسىكى پىسپۆرو رىپىدراو بىت.

۳- دەبى لە پىشكىنى پزىشكى دەرىچىت.

ھەشتەم: پزىشكانى ددان:-

۱- دەبى پروانامەى خولى راهىنانى ھەبىت لە خۇپارىزى تىشكى لە بوارى پىسپۆرىيەكەدا لە لايەنىكى رىپىدراو.

۲- دەبى لە پىشكىنى پزىشكى دەرىچىت.

ماددەى (۵):

مەرجه پىويستەكان لە كاتى (ھوردەكردن- گواستەو- كۆگاكدن- ھەبوون و بەكارھىنان- دووبارە ھەناردەكردن) سەرچاوە تىشكەدەرەكان:

-پىداوئىستىيەكانى ھوردەكردنى سەرچاوەى تىشكەدەر لە لايەن كۆمپانىياكان و دەزگا فەرمىيەكان:

لە كاتى ھوردەكردنى سەرچاوەى تىشكەدەر لە لايەن كۆمپانىياكان و دەزگا فەرمىيەكان پىويستە ئەم خالانە جىبەجى بكن:-

ماوەى بەسەرچوونى مۆلەتەكە لە رىكەوتى دەرچوونىيەو تەنھا بۆ ماوەى (۳۰) رۆژ دەبىت.

۱- مۆلەتى دامەزراندن يان تۆماركردنى كۆمپانىياى ھوردەكار كە لە وەزارەتى بازارگانى و پىشەسازى بەرپۆبەرايەتى گشتى تۆماركردنى كۆمپانىياكان دەرچوبىت. (وئىنەكىش لە پاسپۆرت و ناسنامەى وەزىفى بەرپۆبەرى كۆمپانىياى لەگەدا ھاوپىچ كرابىت.

۲- نوسراوئىكى فەرمى لە لايەنى كۆمپانىياى ھوردەكارەو كە تىيدا پىويستىيان بە سەرچاوەى تىشكەدەر و ناوى ئەو لايەنەى كە بەكارى دەھىنئىت و شوئىنى بەكارھىنانى تىدا روناكرابىتەو.

۳- نوسراوئىكى فەرمى لە لايەنى ھوردەكارەو كە رىگە دەدات بە يەكئىك لە فەرمانبەرەكانى سەردانى دەستە بكن بۆ واژوكردن و تەواوكردنى رىكارەكانى وەرگرتنى مۆلەتى ھوردەكردن، ئەم رىكارە بەرپۆبەرى لايەنى ھوردەكار ناگرئىتەو بەلكو كۆپىيەك لە پاسپۆرتى بەرپۆبەرى يان ناسنامەى كارەكەى ھاوپىچ دەكرىت.

۴- وئىنەيەك لە گرئىبەستى ئىوان لايەنى ھوردەكار و لايەنى دروستكردنى سەرچاوە تىشكەدەرەكە ئەگەر نا، وئىنەيەك لە داواكارى كرىن.

۵- بەلگەنامەى دروستکردنى سەرچاۋە تېشكاۋىيەكە ۋە ئامپىرە پېۋەلكاۋەكانى گەر ھەبوو.

۶- رەزامەندى كۆگا كە لەلايەن دەستەى ژىنگە لە ھەرئىمى كوردستانەۋە دەرچوۋىت.

۷- نوسراۋىك لەلايەنى حكومەتەۋە (ۋەزارەتى سامانە سروشتىيەكان يان ھەر لايەنىكى حكومى دىكە) كە گرىبەستى لەگەل كۆمپانىياكەدا ھەيە(گەر ھەبوو) پىشتىگىرىلى لە پىۋىستى كۆمپانىياكە دەكات بۇ سەرچاۋە تېشكدەرەكە لە ۋە حالەتەى كە سەرچاۋە تېشكدەرەكە لە رېگەى فرۆكەخانەۋە ھاوردە كرابىت.

۸- ناوۋ ژمارەى مۇبايلى بەرپرسى خۇپارىزىلى تېشكىلى كۆمپانىيا لەگەل بىروانامەى راپىنانەكانى ۋە پىسپۇرپىتى زانستىلى كە لەبوارى تېشكدە بەدەستى ھىناۋە.

- پىداۋىستىيەكانى گواستىنەۋەى سەرچاۋەى تېشكدەر:

ماۋەى بەسەرچوۋنى مۇلەتەكە تەنھا (۳۰) رۆژە لە رېكەۋتى دەرچوۋنى پىدانى ۋەرگرتنى رەزامەندى بۇ گواستىنەۋەى سەرچاۋەى تېشكدەر لەم حالەتانەدا پىۋىستن:

۱- لەكاتى گواستىنەۋەى سەرچاۋەى تېشكدەر لە رېگەى خالە سنورىيەكان يان فرۆكەخانە يان بەندەرەكان.

۲- لەكاتى گواستىنەۋەى سەرچاۋەى تېشكدەر لەپارىزگايەكەۋە بۇ پارىزگايەكى دىكەۋ، لەكاتى تىپەربوۋنى بە كۆمەلگاكانى نىشتەجىبوۋن ۋە رېگەى گىشتى يان رېگەى ئاسنىن.

-بەلگەنامە پىۋىستەكان لاي دەستە بۇ گواستىنەۋە:

۱- نوسراۋى فەرمى گرىبەستى لايەنى حكومى لەگەل كۆمپانىياى داۋاكاراۋ بۇ گواستىنەۋەى سەرچاۋەى تېشكدەر (ئەگەر گرىبەستى ھەبىت لەگەل حكومەت).

۲- ۋىنەيەك لە گرىبەستەكە لەگەل كۆمپانىياى گواستىنەۋەى سەرچاۋەى تېشكدەر.

۳- نوسراۋى كۆمپانىياى داۋاكاراۋ بۇ گواستىنەۋەى سەرچاۋەى تېشكدەرەكە.

۴- نوسراۋى فەرمى بەرپوۋبەرى كۆمپانىياى داۋاكاراۋ بۇ گواستىنەۋەى سەرچاۋەى تېشكدەرەكە كە يەكپەك لە فەرمانبەرانى دەستىشان دەكات بۇ سەردانى دەستەۋ ئىمزاكرن ۋە بەدۋاداچوۋن بۇ تەۋاۋكردى رېكارەكانى پىدانى مۇلەتى گواستىنەۋە بەھاۋىپچكردى ۋىنەيەك لەناسنامەى ۋەزىفى كەسى دەستىشانكاراۋ.

۵- بەلگەنامەى شوپنى دروستکردنى سەرچاۋەى تېشكدەرەكەۋە ئامپىرە پېۋەلكاۋەكانى.

۶- ۋىنەيەك لە مۇلەتى دامەزراندنى كۆمپانىياى گواستىنەۋەى سەرچاۋەى تېشكدەر كە دەرچوۋىت لە ۋەزارەتى بازرگانى / بەرپوۋبەرايەتى تۆماركردى كۆمپانىياكان لەگەل ۋىنەيەك لە ناسنامەى ۋەزىفى بەرپوۋبەر.

۷- پلانى گواستىنەۋە ۋە رېكارەكانى بارى لەناكاۋ لە كاتى گواستىنەۋەى سەرچاۋەى تېشكدەرەكە.

۸- لەكاتى گواستنه‌وهى سەرچاوهى تيشكدەر بەشي‌وهى كۆ نەك بە شي‌وهى تاك، پيويستە لە ريگاي پۇستى ئەليكترونييه‌وه ئاگادارى دەستەى ژينگە بكرېتە‌وه.

۹- پيويستە دەستە لەلايەن كۆمپانياي گواستنه‌وهى سەرچاوه تيشكدەرەكە بە نوسراوى فەرمى ئاگادار بكرېتە‌وه، لەكاتى گۆرىنى ريگاي خالە سنورييه‌كە ھەروەھا دەبى ھۆكارى گۆرىنى خالە سنورييه‌كەش ئاماژەى پى بكرېت.

۱۰- پيويستە كاتى رەزامەندى ھاوردەكردن و گواستنه‌وه ھەمان كات بىت، بۇ ئەوهى بە زووترين كات سەرچاوه‌كە بگاتە شوپنى كۆگاكدنى يان شوپنى كاركدنەكەى.

-رېكارە پيويستيه‌كان لە كاتى گواستنه‌وهى سەرچاوه‌كانى تيشكدەر:

۱- دەبى سەرجم دامەزراوه‌كانى گواستنه‌وهى پاكيجەكانى ماددەى تيشكدەر پابەند بن بە پەيرە‌وه‌كانى دلنيايى جۆرى بە ئامانجى پاراستنى سەلامەتتيان ئەوانيش بریتين لە:
أ. پشكنينى پاكيجەكان پيش ناردنيان.

ب. ئەنجامدانى پشكنينى وەرزiane بۇ پاكيجەكان.

ج. رېگرى لە ھەردەستكار بكردنيكى پاكيجەكان.

۲- وەرگرتنى رېگەپيدانى دەستەى ژينگە بۇ گواستنه‌وهى پاكيجى سەرچاوه تيشكدەرەكان.

۳- دلنيابوون لە پيچانە‌وهى پيکھاتەى نيو پاكيجەكان.

۴- جيگيركدنى پاكيجەكان لەناو ئۆتۆمبيلەكەدا بە شي‌وهيه‌ك لە كاتى رووداوه‌كاندا نەكە‌ويته دەرەوهى ئۆتۆمبيلەكە.

۵- ئەنجامدانى رويپوى تيشكى بۇ ئۆتۆمبيلى گواستنه‌وه‌كەو شوپنى شۆفيرەكە لەئۆتۆمبيلەكەدا.

۶- دانانى تابلۇكانى ئاگاداركدنە‌وه لە پشتە‌وهو ھەردوو تەنيشتەكانى ھۆكارەكەى گواستنه‌وه‌كە (ئۆتۆمبيل).

۷- تەنھا شۆفيرەكان و ياريدەدەريان بوونيان ھەبىت لەناو ئۆتۆمبيلەكانى گواستنه‌وهى پاكيجەكانى جۆرى دووھم و سېيەم.

-رېنمايى كۆڭاكردىنى سەرچاوهى تيشكدەر:-

- ۱ - نوسراوى فهرمى لايهنى داواكارى رهامهندى بۇ دروستكردىنى كۆڭاى سەرچاوهى تيشكدەر .
 - ۲ - نوسراوى فهرمى لايهنى داواكار بۇ دهستنيشانكردىنى يهكيك له فهرمانبهرانى بۇ سهردانى دهستهو ئيمزاكردىن و بهدواداچوون بۇ تهواوكردىنى رېكارهكانى پيدانى رهامهندى كۆڭاى سەرچاوهى تيشكدەر، لهگهّل هاويپچكردىنى ويئنهيهك له پاسپورت و، ناسنامهى وهزيفى.
 - ۳- نهخشهيهكى هيلكارىي كه شوينى كۆڭا و دوور و نزيكى له شوينى نيشتتهجييوون روون بكاتهوه .
 - ۴- نهخشهيهكى هيلكارىي كه دووربييهكان و پيوانهو ئهستوورى ديوارى كۆڭا ديار بكات.
 - ۵- ئاگاداركردنهوهى دهستهى ژينگه لهكاتى كۆڭاكردىنى سەرچاوهى تيشكدەر له كۆڭاى كۆمپانيايهكى دى، به ناردنى ويئنهيهك له گريبهستهى نيوان ههردوولايان بهو مهرجهى كۆمپانياكهى ديكهش مؤلهتى كۆڭاى ههبيت له دهستهى ژينگه.
 - ۶- دابينكردىنى ئامپىرى پيوانهكردىنى تيشكى له جۆرى (مۆنيتير نغ ايريا) (Monitoring area) له ژوورى كۆڭاكردىنى سەرچاوهى تيشكدەر.
 - ۷- دابينكردىنى ئامپىرى پيوانهكردىنى بهركهوتنى كهسى له جۆرى (Passive Dosemeter) بۇ سهرجهم كارمهندانى بوارى تيشك، بهگوپرهى تايبهتمهندييهكانى دهستهى پاراستن و چاكردىنى ژينگهوه، ناردنى راپورتنهكان بۇ دهسته بهمهبهستهى بهدواداچوون .
 - ۸- نوپكردنهوهى مؤلهتى كوگاكه سالانه دهبيت رېكهوتى دهرجوونبييهوه.
- مهرجهكانى ئامپىرى پيوانهى بهركهوتنى كهسى بهم جۆرهى خوارهوه دهبيت:**
- ۱- دابينكردىنى ئامپىرى پيوانهى بهركهوتنى كهسى بۇ ههر كارمهنديك، بهو مهرجهى هيچ كارمهنديك بوى نهبيت ئامپىرى كهسى دى بهكاربهينيت.
 - ۲- دهبيت ئامپيرهكان به كواليتييهكى وا دروست كرابن كهگونجاو بن بۇ لهپاكهتنان و پيچانهوهو گواستنهوه.
 - ۳- خويندنهوهى ئامپيرهكان و شيكردنهوهى داتاكان باشتر وايه مانگانه بيت و، بشنيردرين بۇ دهسته بۇ بهدواداچونكرديان، دهشكرپت خويندنهوهه بۇ ئامپيرهكان بكرپت و چهندين جارپش شيكردنهوهيان بۇ بكرپت و، ئهو زانياربيانهش ئهرشيف بكرپن و، لهگهّل تپپهربوونى كاتپشدا بهدواداچون بۇ بهركهوتن و ههلسهنگانديش بۇ دۆزه زيادهكان بكرپت.
 - ۴- پارپزگاربيكردىنى تهواو له نهينى بوونى ئهجامهكان و ههلگرتنيان به جۆرپك كه له كاتى پيويستدا بهدهست بكهونهوه.

- ۵- پېويسته ئەوانەى كاربان راگاياندى ئەنجامەكانە، كەسانىكى خاوەنى شارەزايىبەكى پيشەيى و ليزانىيىكى بەرز بن لەكارداو بە تەواوييش شياندىنكارا و بن و، ئامپىرى گونجاوى چارەسەر كوردنيشيان لە بەر دەست بېت.
- ۶- دابىنكردى تاقىگەيەكى تايبەت لە ھەولپىر بۇ خويىندەنەوى ئامپىرەكان و پاراستنى زانىارىبەكان، بە مەرجهى تاقىگەكە برونامەى ئايژۆ ۹۰۰۱ ى ھەبېت، پېويستيشە نوسراويان لە كوالىتى كۆنترۆل ھەبېت كە پشتگىرى بكات لە پابەندبوونى كۆمپانىياكە بە مەرجانەى كە بە پىي داخوازيبە ناوخويىبەكان دانراون.
- ۷- پېويستە كوالىتى ئامپىرەكان بە جۆرىك بن كە بەرگەى بەرز و نزمى پلەى گەرمى و تىكراكانى شى بگرن لە ھەرىمى كوردستان.
- ۸- رېژەى خويىندەنەوى يان تواناى ئامپىرەكان بۇ خويىندەنەوى بۇ تيشكى سىنى و گاما (۵ كىلو ئەلكتىرۆن قۆلت) بۇ (۴۰) ميگا ئەلكتىرۆن قۆلت بېت و، كەمترىن بەركەوتنىش (۰.۱۰ مىللى سىفرت) و، (زۆرتىن بەركەوتنىش ۱۰ مىللى سىفرت) بېت، سەبارەت بە تيشكى بېتا: (۱۵۰) كىلو ئەلكتىرۆن قۆلت بۇ (۱۰) ميگا ئەلكتىرۆن قۆلت بېت، كەمترىن بەركەوتنىش (۰.۱۰ مىللى سىفرت) و (زۆرتىن بەركەوتنىش ۱۰ سىفرت) بېت.
- ۹- پېويستە پىوەرەكان پىوانەكردى Hp(0.07) , Hp(10) يان لە توانادا بېت زۆر بە وردى بۇ گشت جۆرەكانى تيشك.
- ۱۰- بەكارھىنانى ئامپىرەكان بە ئاسانى و ، نوسىنەوى زانىارىبە كەسىبەكانى ھەر كارمەندىك لەسەر ئامپىرى تايبەت بە خۆى.
- ۱۱- دانانى نەخشە ھىلكارىبەكى ساكار لەسەر ئامپىرەكە بۇ روونكردەنەوى چۆنىەتى بەكارھىنانى.
- ۱۲- بەكارھىنانى سىستىمىكى كۆمپىوتەرى دىقەت بەرز بۇ كۆكردەنەوى زانىارىبەكان و پاراستنىان.
- ۱۳- دابىنكردى ئامپىرى چاودىرى تايبەت بە ھەر بەشىك(ئىكس رەى، سىتى سكان، قەستەرە ... ھتد) بۇ پىوانەكردى باگراوندى ناوچەكە (monitoring area).
- ۱۴- لە كاتى ھەر رووداوىكى كتوپردا يان بزىبوونى ئامپىرىك، پېويستە ژمارەيەك ئامپىرى يەدەك ھەبن.
- ۱۵- پېويستە پرۆسەى پىدانى ئامپىرەكان بە تەواوى بن، بە جۆرىك ھەر كارمەندىك ئامپىرى خۆى لەلا بېت بەدرىژايى كارەكەى لە ماوہى مانگىكى تەواودا، لە كاتى ۋەرگرتنى ئامپىرە كۆنەكەش لە كارمەندەكە بۇ خويىندەنەوى شىكردەنەوى پېويستە يەكسەر ئامپىرىكى نوپى پى بدرېت.
- ۱۶- كاركردى لەسەر خىرا گەياندى راپۆرتەكان بە دەستەو دوانەخستنىان.
- ۱۷- پېويستە راپۆرتەكان گشتگىر بن واتە بەركەوتنى كارمەندەكە لە ماوہى بەكارھىنانى لەو مانگەدا پيشان بدات و، لە گەل پىوانەى تيشكى كەلەكەبوو بۇ سالى داھاتوو.
- ۱۸- پېويستە ھەلسەنگاندى بۇ دامەزراوہكە بكرىت لە رىگەى لايەنى چاودىرەو بە بەردەوامى.
- ۱۹- دابىنكردى ستاندى تايبەت بە دۆزمىتەرەكان بۇ دانانى لە شوپنى تايبەت بە خۆى دواى تەواوبوون لە كار.

-مەرجه تەكنىكىيە كان:

- ۱- دەبى داپۇشەرى ئامپىرە كان لە پلاستىك و فلزە كانزايىيە كان دروست كراپىت لەگەل چوارەم ئۆكسىدى ئەلەمنىۆم/ دۆزەرەوۋە كەبەھۆى كېشە سوو كەبەھۆۋە بەرگى لە شكاندن دەكات.
- ۲- ھەرىكە لە كەقەرەو فىلمە كە دەپىت بە ژمارەى زنجىرەى شارەوۋە كۆد بىرېن.
- ۳- فىلمە كە دەپىت لە پلاستىك يان ئەلەمنىۆم دروست كراپىت.
- ۴- دابىن كىسە يە كى پلاستىكى دژە ئاۋ لە كاتى بە كارھىنانى دۆزمىتەرە كە لە ژىر ئاۋدا.
- ۵- دەبى داپۇشەرى ئامپىرە كە بەرگەى پەلەى بەررى گەرمى بگرېت (۴۰ - ۵۰ پەلەى سەدى).
- ۶- دەبى ئامپىرە كە لە يە كىك لە م و لاتانە دروست كراپىت (فەرەنسا، ئوستىراليا، ئەمىرىكا، سوېد).
- ۷- دەبى كېشى ئامپىرە كە لە (۷۵) گرام زىاتر نەپىت.
- ۸- نابى قەبارەى ئامپىرە كە لە 8.5 x 1.6 x 3.8 cm زىاتر بىت.
- ۹- دىقەت و وردىبىنى و بۇ دوبارە شىكردنەوۋە تەمەنى فلتەرە كە پىۋىستە بە شىۋە يە ك بىت كە بتوانرېت (۵۰) جار دوبارە خويندنەوۋە بۇ فلتەرە كە بىرېت پېش ئەوۋە ئەنجامە كان لە بەر چاۋ و ن بن.
- ۱۰- دەبى ئامپىرە كە بتوانىت تەمەنى كە لە كە بوۋى دۆزە مژراۋە تىشكىيە كان بژمىرېت.
- ۱۱- دەبى ئامپىرە كە تواناى ژماردىنى بەر كە وتنى رووكەش (HP007) و ، بەر كە وتنى قوۋل (HP10)، ھەرۋەھا بەر كە وتنى ھاۋىنەى چاۋ بۇ تىشك (HP003) و باگراۋند ھەپىت.
- ۱۲- ئەژمار كىدى تىشكى ئەلفا و بېتا و گاما.
- ۱۳- سەر جەم كۆمپانىيا كان كە ئامپىر و سەر چاۋەى تىشكەر بە كار دىن، دەبى بىرۋانامەى ئايزۇ (۱۴۰۰۱) ئايزۇ ژىنگە) و ئايزۇ (۹۰۰۱) ئايزۇ) بە گوپىرەى خەسلە تە جىھانىيە كان (مواصفات) باۋەر پىكر اوياۋ ھەپىت.
- ۱۴- كوالىتېيە تەكنىكىيە كان بۇ تواناى ئامپىرە كان لە خويندنەوۋەى دۆزە كان:
تىشك ئەو وزانەى لە توانادان بدۆزىنەوۋە مەودايكە مەترىن بەر كە وتن مەوداى ئەو پەى بەر كە وتن
سىنىا من 5 KeV ىلى 40 MeV 01.0 mSv 10 Sv
غاما من 5 KeV ىلى 40 MeV 01.0 mSv 10 Sv
بىتا من 051 KeV ىلى 10 MeV 01.0 mSv 10 Sv
- ۱۵- دەبى دوو ئامپىر بۇ ھەر كارمەندىك دابىن بىرېت، بە جورىك كە ئامپىرى دوو ھەمى پىدېرېت پېش تەۋاۋبوۋنى ماۋەى ئامپىرى يە كە م بۇ ئەوۋەى لە پىۋانە كىردن نەۋەستىت.

ھ. دووربەکانی ژووری کۆگا ئەژمار دەکرین بە پێی ژمارەى بېرەکان کە تێیدا ھەن و، لە لایەن کۆمپانیای خاوەندارەو دەیارى دەکرین.

۲ - دەبى بېرى کۆگا کردنى سەرچاوەکانى تیشکدەر بە دیوارى کۆنکریت بێت، بە لای کەمەووە ئەستوورى (۵) سم بېت و درېژى ھەر لایەكى لە نیوان (۵۰ - ۸۰) سم ئەگەر شپۆھەكى چوارگۆشە بېت، ھەر وەھا تیرەھەكى لە نیوان (۵۰ - ۸۰) سم ئەگەر بە شپۆھەى بازەھى بوو، قوولبەھەكى لە (۱) مەتر کەمتر نەبېت لە ھەردوو شپۆزەھەو، داپۆشەرەھەكى گونجاو بېت لەگەڵ جۆرو چالاکى سەرچاوەى تیشکدەر، ھەر وەھا دەبېت قوفلى توندى ھەبېت.

۳ - دەبى لە ژوورى کۆگا جەگ (رافعە)ى مېکانىكى ھەبېت، بۆ بەرزکردنەوھى سەرچاوەى تیشکدەر لە بېرەكە بە شپۆھەى دەستى کار بکات یان کارەبايى بۆ کۆگا گەرەکان.

۴ - دەبېت ژوورى کۆگا شوپنەکانى گلۆپ و خالى رووناكى ھەبېت لە ناوھەو و دەرەوھەى.

۵ - دەبېت کامىراى چاودېرى لە ناوھەو و دەرەوھە ھەبېت، بە جۆرېك ھەموو گۆشەکانى دەورووبەرى بېنېت.

۶ - دەبى شوورەى دەرەوھە کە دەورى کۆگا کە دەدات لە تەلى (BRC) توند بېت بە شپۆھەى نەدرېت، تېك نەدرېت، دەروازەھەكىشى ھەبېت لەگەڵ قوفلى توند.

۷ - پېوېستە کابىنەى پاسەوانى ھەبېت لە نزىك کۆگا کە بە دوورى (۱۵ - ۲۰) مەتر ئەگەر کۆگا کە لە دەرەوھەى شوپنى کارکردن دروست کرا بېت، بە لām ئەگەر کۆگا کە لە ناو کۆمپانىاکە بېت و لە سنوورە کەیدا بوو ئەوسا پېوېستە کابىنەى پاسەوانى ھەبېت بە بى دیارى کردنى دووربەکان.

۸ - ھەبوونى ئامپەرەکانى پېوانە کردنى باگراوندى تیشکى بۆ کۆگا کە، یان ئامپىرى ئەلیکترۆنى جیگىر بېت یان (monitoring area) بېت.

۹ - ھەبوونى ئامپىرى ئاگادارکردنەوھە بۆ دۆخەکانى دزىکردن یان تېكدان یان ھەلسوگەوتى رېگە پېنە دراو.

۱۰ - ھەبوونى رېکارەکانى ھەلسوگەوتکردنى رۆژانە لەگەڵ سەرچاوەى تیشکدەر (کۆگا کردنىان - دەرکردنىان بە مەبەستى کارکردن و دواتر گەرانەوھەیان).

۱۱ - دەبېت سیستەمى ئاگر کوژنەوھە لە چوارچۆھەى شوپنى کۆگا دا ھەبېت.

۱۲ - پېوېستە ھەواکېش (ساحیبەى ھەوا) لە چوارچۆھەى دىزاینى کۆگا کە بە شپۆھەىكى پارېزراو بېت و، بە بەرزىەكى گونجاو بە شپۆھەىک بە ئاسانى کەس نەتوانېت نزىكى بېت یان تېكى بدات و، بە قەبارەھەكىشى بېت کە رېگە نەدات کەسېك بە نېویدا بېتە ناو کۆگا کە.

۱۳ - دەبېت تۆمارېك ھەبېت بۆ تۆمارکردنى سەرچاوەى ماددە تیشکدەرە کە .

۱۴ - دەبېت ھېماکانى ئاگادارکردنەوھە لە سەرچاوەکانى تیشکدەر بە ھەر سى زمانى کوردى و عەرەبى و ئىنگلیزى بنووسرېت.

۱۵- پېپويستە پېداۋىستىيەكانى خۇپاراستن (بەرگى قورقوشم بۇ پاراستنى جەستە، ئامپىرەكانى پېوانەكردنى بەركەوتەى كەسى، دەستكىشەكان، چاۋىلكەى پاراستن، پېلاۋ) بۇ كارمەندەكان دابىن بكرىت.

۱۶- دەبىت دوورى كۆگاكە لە نىشتەجېپوون بە لای كەمەوہ (۵۰۰) مەتر بىت لە ھەموو ئاراستەكانەوہ.

۱۷- دەبىت دوورى كۆگاكە لە كۆگای ماددەكانى تەقەمەنى (۱۰۰) مەتر بىت بە پېى جۆرو برى ماددە تەقەمەنىيەكان.

۱۸- پېپويستە قوولى ئاستى ئاۋى ژىر زەۋى لە ناۋچەكە (۴۰-۵۰) مەتر لە روۋى زەۋى و رىژەى باران، رەچاۋ بكرىت.

۱۹- خابىت ھىچ نەمامىك لە دورووبەرى كۆگاكە بچىندرىت كە بەروبوومەكەى يان گەلاكەى لە خواردەمەنى مرۇقدا بەكاربھىنرىت.

۲۰- خابىت خواردن و خواردنەوہ و جگەرە كېشان و ماددەكانى جوانكارى لەناو كۆگاكە بوونيان ھەبىت.

۲۱- خابىت رېگە بدرىت بە ھىچ كەسىكى برىندار بچىنە ناو كۆگاكە.

۲۲- لە كاتىكدا ئەگەر بەكارھىنانى سەرچاۋەكە تەنھا لە ژىر زەۋى بىت (لە ژىر زەۋى بىمىنىتەوہ) و دەرئەھىنرىتە دەرەوہ، لېرەدا پېويست بە بوونى مەرجى كۆگا ناكات بۇ سەرچاۋە تىشكدەرەكان، بەلام دەبىت شوپىنىكى دابراۋ دابىن بكرىت لەناو شوپىنى كاركردن، شوورەى ھەبىت لە قالبى كۆنكرىت و دەورووبەرى بە شوورەى (BRC) بىت لەگەل ھىماكانى ئاگاداركردنەوہ لە بوونى مەترسى تىشك، ھەرۋەھا دەرگايەكى توند داخراۋى لەگەل كامپىرەكانى چاۋدىرى لە دەورووبەرى ھەبىت.

-پېداۋىستىيەكانى ھەبوون و بەكارھىنانى سەرچاۋەى تىشكدەر:

ماۋەى بەسەرچوونى مۆلەتەكە تەنھا (۳۰) رۆژە لە رېكەوتى دەرچوونىەوہ:

۱. نوسراۋى فەرمى بەرپوۋەبەرى لايەنى ھاوردەكارى سەرچاۋەى تىشكدەر كە يەككە لە فەرمانبەرانى دەستنىشان دەكات بۇ سەردانى دەستەو ئىمزاكردن و بەدواداچوون بۇ تەواوكردى رېكارەكانى پېدانى رەزامەندى كۆگای سەرچاۋەى تىشكدەر، بەلام بۇ بەرپوۋەبەرى لايەنى ھاوردەكار ھىنانى وپنەيەك لە پاسپورت و ناسنامەى وەزىفى پېويستە.

۲. نوسراۋى فەرمى لايەنى ھاوردەكار تېيدا روونكرابىتەوہ كە پېويستيان بە سەرچاۋەى تىشكى ھەيە، لەگەل شوپىنى بەكارھىنانەكەى.

۳. بەلگەنامەى شوپىنى دروستكردى سەرچاۋە تىشكاۋىەكە.

۴. بەلگەنامەى (كالېبرەيشن)ى ئامپىرەكانى تىشك.

۵. پرۇگرامى خۇپاراستن لە تىشك و پلانى بارى لەناكاۋ.

۶. لىستى ئامپىرەكانى پشكنىنى تىشكى و ئامپىرى چاۋدىرىكردن و بەركەوتنى كەسى (دوزمىتر).

۷. پروانامه كانى بهرپرسى خۇپارىزى تيشكى.

۸. رەزامەندى ھاوردە كەردنى سەرچاۋە تيشكەدەر كە لە لايەن دەستەۋە رېگەي پييدراۋە، بە پېچەۋانەۋە لە كاتى نەبوونى رەزامەندى دەبى كۆمپانىيا پيېژاردنى پيېكرېت ھەر ۋەكە لە خىشتەي ژمارە (۱) دا ھاتوۋە .
۹. بەلېننامەي فەرمى لە ۋ كۆمپانىيا ۋە رېگيرېت، كە داۋاكارى رەزامەندى كەردوۋە، لە كاتى كۆتايى ھاتنى كارى بەم سەرچاۋە تيشكەرانە، دەبى سەرچاۋە تيشكەدەرەكان بگە رېنېتەۋە بۇ ئەۋ شوپنەي كە لىيى ھاوردە كراۋە.

۱۰. نوسراۋى فەرمى لايەنى ھاوردە كار بە داين كەردنى ئامپىرى بەركەۋتنى كەسى (دۆزىمىتر) بۇ سەرچەم كارمەندانى كە لە بوارى تيشك كەردەكەن ۋ، پىشكىنى پىزىشكىيان بۇ بكرېت.

- پيىداۋىستىيە كانى پيىدانى مۆلەت بۇ دووبارە ھەناردە كەردن:

ماۋەي بە سەرچوونى مۆلەتە كە تەنھا (۳۰) رۆژە لە دۋاي رېكەۋتى دەرچوونىيەۋە:

۱- ھينانى مۆلەتى دامەزاندن يان تۆمار كەردنى كۆمپانىياي دووبارە ھەناردە كەردنى سەرچاۋە كە لە ۋەزارەتى بازارگانى / فەرمانگەي تۆمار كەردنى كۆمپانىياكان ۋ ھاۋپيچكەردنى، لە گەل ۋينەيەك لە پاسپورت يان ناسنامەي ۋەزىفى بەرپۆۋە بەرەكە.

۲- ھينانى نوسراۋى فەرمى لە لايەنى دووبارە ھەناردە كارەۋە بۇ ۋەرگرتنى رېگە پيىدان بۇ دووبارە ھەناردە كەردن.

۳- ھينانى نوسراۋى فەرمى لە بەرپۆۋە بەرى لايەنى دووبارە ھەناردە كارەۋە، كە يەككە لە فەرمانبەرانى دەستنىشان دەكات بۇ سەردانى دەستەۋ ئيمزا كەردن ۋ بەدۋاداچوون بۇ تەۋاۋ كەردنى رېكارە كانى پيىدانى رەزامەندى كۆگاي سەرچاۋە تيشكەدەر، لە گەل ھينانى ۋينەيەك لە پاسپورت يان ناسنامەي ۋەزىفى بەرپۆۋە بەر.

۴- ۋينەيەك لە رەزامەندى ھاوردە كەردنى سەرچاۋە تيشكەدەر، دەبى پيىشتەر لە دەستەۋە دەرچوۋىت.

۵- ھينانى ۋينەيەك لە رېگە پيىدانى گومرگى بۇ ھينانە ناۋەۋەي سەرچاۋە تيشكەدەر.

۶- ھينانى بەلگە نامەي شوپنى دروست كەردنى سەرچاۋە تيشكاۋىيەكە ۋ ئامپىرە پيۋەلكاۋە كانى.

۷- ھينانى لىستى سەرچاۋە كانى تيشكەدەر كە نياز ۋايە دووبارە ھەناردە بكرين.

ماددهى (۶):

-سنوورداریتی بهرکهوتەى کارمەندانی بواری تیشکی پیشەسازی:

-سنوورداریتی تاییەت به دۆزەکانی بهرکهوتەن به تیشکی ئایۆنی:-

یەگەم: سنوورداریتی بهرکهوتەى پیشەیی تاییەت به کارمەندانی ئەو شوینانەى که تیشکی ئایۆنی تییدا روودەدات وەکو کارلیکەر (Reactor) و تاقیگەى هاوتوخمە تیشکدەرەکان و ویستگەکانی چارەسەرکردنی پاشماوەى تیشکدەر و نەخۆشخانەکانی پزشکی ئەتۆمی و بەشەکانی رادیۆلۆجی که ئامپەرەکانی دەرھاویژەری تیشکەکانی ئایۆنی تییدا هەن و، سەرجم ئەو شوینانە که سەرچاوەى تیشکدەر بەکاردهیەن بەبێ جیاکاری، به پێی پیناسەکانی ریکخراوە نیودەولەتییە تاییەتمەندەکان له خۆپاراستن له تیشکی ئایۆنی.

دووهم: سنوورداریتی تاییەت به بهرکهوتەنى سەرجم هاولاتیان.

سییەم: سنوورداریتی دەست تێخستن ئاستی ریکارەکان له کاتەکانی بهرکهوتەنى کتوپر.

چوارەم: سنوورداریتی دۆزەکه له کاتی دەست تێخستن له هەر دۆخیکدا.

پینجەم: دۆزی ئاکتیف ئەو دۆزە له ئەنجامی کۆی دۆزە هاوتاکانی شانەکان دەردهچیت به پێی فاکتەرەکانی هەستیاری جۆراوجۆری شانەکان له بهرامبەر تیشکەکاندا، به شیوازیکی بیرکاریانەش ئەژمار دەکریت.

-سنوورداریتی ئەو دۆزە له شوینی کارکردن به بهراوورد له گەل ئەو دۆزانەى پەيوەندیاران به تیشکی ئایۆنییەوه دەبیت، جگە له بهرکهوتەنە پزشکییەکان و بهرکهوتەى سەرچاوە سروشتییەکان به پێی خالەکانی خوارەوه:

یەگەم: چاودێریکردنی بهرکهوتەنى پیشەیی کارمەندەکان له شوینی کارکردن ناییت ئەم سنوورانەى خوارەوه تێپەر بکات:

أ - دۆزی ئاکتیف (۲۰) بیست ملی سیقەرەت سالانە، کهدابەش دەکریت له سەر (۵) سالی یەک له دواى یەکن، به مەرجیک ۵۰ ملی سیقەرەت تێپەر نەکات له (۵) سالدا.

ب- دۆزی هاوتا که هاوینەى چا و وهریدهگریت (۱۵۰) ملی سیقەرەت له یەک سالدا.

ج- دۆزی هاوتا که پەلهکان (دەستەکان، قاچ) یان پیست وهریاندهگریت، (۵۰۰) ملی سیقەرەتە له یەک سالدا.

دووھم: چاودپىرىكىردنى بەركەوتنى پىشەيى بۇ ئەو كەسانەي كە تەمەنيان لە نيوان شازدە بۇ ھەژدە سالدايە، كە مەشقيان پىدەكرىت لەسەر ئەو كارانەي توشى بەركەوتەي تيشكيان دەكاتەو، يان ئەو قوتايانەي كە تەمەنيان لە نيوان شازدە بۇ ھەژدە سالدايە كە بۇ توپزىنەو ھەكانيان سەرچاوەي تيشكەر بەكاردەھيىن:

أ - دۆزى ئاكتيف (6) مللى سىقرەت لە يەك سالد.

ب- دۆزى ھاوتا كە ھاويىنەي چا و ھەريدەگرىت (50) مللى سىقرەت لە يەك سالد.

ج- دۆزى ھاوتا كە پەلەكان (دەستەكان، قاچ) يان پىست و ھەرياندەگرىت (100) مللى سىقرەت لە يەك سالد.

- سنووردارىتى دۆزەكان لە كاتى بەركەوتنى خەلك بەگشتى وەك لاي خوارەو ھەيىت:

يەكەم: دۆزى مامناوھەندى بەركەوتنى جەماوەر كە لە شوينى تيشكى ئايونى كاردەكەن، نابىت دۆزەكانيان سنوورەكانى لاي خوارەو ھەيىت بكات:

أ-دۆزى ئاكتيفى (1) مللى سىقرەت لە (1) سالد.

ب- دۆزى ئاكتيف لە دۆخەكانى تايبەت نابىت زياتر لە (5) مللى سىقرەت تىپەر بكات لە (1) سالد بە مەرجىك نابىت دۆزى مامناوھەندى لەسەر مەوداي (5) سالى يەك لە دواي يەكتر لە (1) مللى سىقرەت زياتر بىت .

ج- دۆزى ھاوتا ھاويىنەي چا و ھەريدەگرىت (10) مللى سىقرەت لە (1) سالد.

د- دۆزى ھاوتا كە پىست و ھەريدەگرىت (50) مللى سىقرەت لە (1) سالد.

دووھم: دۆزەكانى كەسانى گەورەو ھاوپر نەخوشن نابىت لە (5) مىلى سىقرەت زياتر بىت و، نەگاتە (1) مللى سىقرەت بۇ مندالان.

سپيەم: خشتەي خوارەو ھەراوردىك نيشان دەدات لە نيوان يەكە كۆن و نوپيەكان بۇ ھەر يەك لە چالاكى تيشكى - دۆزى ھەلمزراو - دۆزى ھاوتا:

بەرەكان	يەكە كۆنەكان	يەكە نوپيەكان	پەيوەندى لە نيوان يەكەي كۆن و نوپ
چالاكى تيشكى	كيورى Ci	بيكرل Bq	$1 \text{ Ci} = 3.7 \times 10^{10} \text{ Bq}$
دۆزى ھەلمزراو	راد rad	گراي Gy	$1 \text{ rad} = 0.01 \text{ Gy}$
دۆزى ھاوتا	ريم rem	سىقرەت Sv	$1 \text{ rem} = 0.01 \text{ Sv}$

چوارەم: ئەوانەى ئاماژەيان پېكراوہ لە ناو سنووردارىبەکاندا جىبەجى دەكرين لەسەر كۆى دۆزە دەرکەوتووہكان لەئەنجامى بەرکەوتەى دەرەكى و، لەسەر دۆزە دەرکەوتووہكانى ئەنجامى پيسبوونى ناوخۆىى لە کاتى بەرکەوتندا.

ئاستەکانى دەست تىخستن لە شوينى کارکردن بە پى بوونى فاکتەرەکانى تايبەت بریتين لە گروپە ديارىکراوہکانى جەماوەر وەکو نەخۆشەکانى نەخۆشخانە يان دانىشتوانى خانەى بەسالآچووہکان، يان زیندانکراوہکان يان بارودۆخى کارىگەرى کەش و ھەوا يان بوونى دۆخە تىکەلەکانى وەکو بوومەلەرزەکان و ماددە کىمىايىيە مەترسىدارەکان و بەرەبەستەکانى بەردەم گواستنەوہ يان بەھۆى ژمارەى زۆرى دانىشتوان ھەرۆھە تايبەتمەندیيە دەگمەنەکانى دیکەى شوينەکە بەم شىوہىيەى خوارەوہ:

يەگەم: نايابترين ئاستى دەست تىخستن گشتى بۆ مەبەستەکانى دالەدان دەگاتە (۱۰) مللى سىقرەت لەو دۆزەى کە دەتوانين خۆى لى بەدوور بگرين لە ماوہى (۴۸) کاتژميردا.

دووہم: نايابترين ئاستى دەست تىخستن بۆ مەبەستى چۆلکردنى کاتى دەگاتە (۵۰) مللى سىقرەت لەو دۆزەى کە دەتوانين خۆى لى بەدوور بگرين لە ماوہى (۷) پۆژدا.

سپيەم: نايابترين ئاستى دەست تىخستن بۆ مەبەستى چارەسەرکردنى خۆپاريزانە بە يۆد دەکاتە (۱۰۰) مللى گرام لەو دۆزەى ھەلمژراوہى کە دەتوانين خۆى لى بەدوور بگرين، لەوہى کە پەيوەندى بە پزىنى دەرەقييەوہ ھەيە بەھۆى يۆدى تيشکدەر.

چوارەم: نايابترين ئاستى دەست تىخستن بۆ مەبەستى دەستپىک و کۆتايىھپنان بە راگواستنى کاتى دەگاتە (۳۰) مللى سىقرەت مانگانە و (۱۰) مللى سىقرەت مانگانە يەک لەدواى يەکتردا ئەگەر لە ماوہىيەک کە زياتر نەبىت لە (۲) سال پيشبىينىکرا کە دۆزى کۆکراوہى مانگانە لەم ئاستە کەمتر ناييتەوہ، پيوستە پيداچوونەوہى تەواو بکريت بۆ دووبارە نىشتەجىکردنەوہيان.

ئاستى ئەو دۆزەي كە دەست تېخستن پېويست دەكات لەكاتى بەركەوتەي توندى ئەندامى جەستە يان شانەكان، بە پىي خشتەي خوارەو دەپت:

ئەندام يان شانە	دۆزى ھەلمژراو لە لايەن ئەندام يان شانە كەمتر لە دوو رۆژدا (گراي)
تەواوى جەستە (مۆخى ئېسك)	۱
سىيەكان	۶
پېست	۳
رژىنى دەرەقى	۵
ھاوینەي چاۋ	۲
كۆئەندامى زاۋزى	۲

ئەندام يان شانە	تېكرای دۆزى ھاوتا سىقرەت / سال
كۆئەندامى زاۋزى	۰,۲
ھاوینەي چاۋ	۰,۱
مۆخى ئېسك	۰,۴

ماددەي (۷):

-رېكارەكانى پېسبون بە تېشك:

لە كاتى دۆزىنەوہى دزەكردن و بلاوونەوہى پېسبونى تېشكى لە شوپىنى كاركردن پېويستە لايەنى پېسپور ئەم رېكارانەي خوارەو ئەنجام بدات:

- ۱ - دەستپېكردى خيرا بۆ جېبەجېكردى رېكارە پشراستكراوہكانى كۆمپانيا بۆ بارى لەناكاو.
- ۲ - تەنھا كەسانى رېگەپېدراو كە پېداويستىەكانى خۆپاراستنى كەسى و ئامپىرەكانى پاككردنەوہيان ھەيە دەتوانن بچنە ناو شوپنە پېسبووہكە.
- ۳ - ئاگاداركردنەوہى دامەزراوہ ژىنگەيىەكان بە ئەگەرى مەترسىيەكان و ديارىكردى شوپنە پېسبووہكە يان رووبەرى كەرتى پېسبوو لەگەل برى پېسبونەكە (برى ماددە دزەكردوہكە).

۴ - چاودیریکردنی شوینی پیسبوون به ئامرازی گونجاوی پشکنین و ههلسهنگاندنی زیانی مهترسییه پیشینیکراوهکان.

۵ - جیبهجیکردنی ریکارهکانی پاراستنی ژینگه (دابړاندنی شوینهکانی پیسبوون و دابینکردنی هیماکانی ئاگادارکردنهوهی گونجاو بو سنوورهکە، ئەگەر هاتوو شوینه پیسبووهکه به ئاوی ژیر زهوی بهسترابوووه، له م کاته دا پپووسته ریکارهکانی دابړاندنی گونجاو ئەنجام بدریت پیش ژیر خاکخستنی شوینهکه).

۶ - لایهنی رینگه پیدراو ئەرکی قهره بووی زیانه مادی و مرۆبیهکان دهگریته ئەستۆو، پابه ند ده بیت به به دوا داچوون بو کارهکانی پاککردنهوه به هاوکاری ئه و ریکراوانه ی پسیپۆرو شیاون.

ماده ی (۸):

لایهنی رینگه پیدراو ده بیت پابه ند بیت به پاسپارده نیوده وه له تییهکان سه بارهت به چاره سه رکردنی سه رچاوه تیشکده رهکان له کاتی بوونی ماده ی تیشکده ری به کاره پینراو یان سه رچاوه ی تیشکده ری ته مه ن به سه رچوو.

ماده ی (۹):

لایهنی رینگه پیدراو ده بیت حاویهکان بو سه رچاوهکان یان بو ماده تیشکده رهکان دابین بکات به پیی پاسپارده نیوده وه له تییهکان و، ههروه ها ده بیت ملکه چ بیت بو تاقیکردنهوه فیزیاییهکان.

ماده ی (۱۰):

پپووسته له سه ر لایهنی رینگه پیدراو که سه رچاوه تیشکده رهکان هاورده دهکات و به کاریان ده پینیت دامه زراوه ژینگه ییهکان ئاگادار بکاته وه پیش هاورده کردن، بو وه رگرتنی ریپیدانه مه رجدارهکانیان له باره ی (هاورده کردن، گواستنه وه، کوگاکردن، هه بوون و به کاره پینان، دووباره هه نارده کردن).

ماده ی (۱۱):

پپووسته له سه ر لایهنی رینگه پیدراو ماده تیشکده رهکان بپاریژیت له ناو حاویه ی تایبهت و به توندیش دایان بخت له گه ل دانانی هیماکانی ئاگادارکردنهوه له مه ترسییهکانی تیشک.

ماددەى (۱۲):

دەبىت لايەنى رېڭەپىدراو ھۆكارى گواستىنەو دەبىن بىكات بۇ گواستىنەو ھى سەرچاوەى تىشكەدر بەشپوەيەك ھىچ تىشكىك دزە نەكات بۇ شوپنى شۇفېر، ئەمەش لە رېڭەى دانانى بەربەستىكى قورقوشمى لە نيوان شۇفېرو سەرچاوەكەو، داپۇشىنى دەورووبەرى سەرچاوەكە لە گشت لايەكەو بە بەربەستى قورقوشم، ھەروەھا حاويەى سەرچاوەكەش دەبىت شۇفېرەكە ھەلگىر ئامپىرى پىوانەى بەركەوتنى كەسى بىت جۇرى (ACTIVE و PASSIVE) لەگەل بەروانكەى قورقوشم بۇ خۇپاراستن لە تىشكى ئايۇنى، ھەروەھا ئامپىرى ئەلىكترونى بۇ پىوانەكەردنى تىشك بەشپوەى خىرا، دەبىت پىداويستىيەكانى فرىاگوزارىشى ھەبىت لە حالەتى رووداوى تىشكى لەكاتى گواستىنەو ھى سەرچاوەكە، ھەروەھا دەبىت دلنباوون ھەبىت لە بوونى رېنمايىيەكانى بارى لەناكاو لەناو ئۆتۆمبېلى گۈيزەرەو، رايىنانى كارمەندانى راسپىدراو بەگواستىنەو ھى سەرچاوەكانىش لەسەر ئەو رېكارانەى كە پىويستە بگىرېنە بەر لەكاتى رووداوەكاندا.

ماددەى (۱۳):

دەبى لايەنى رېڭەپىدراو شوپن و پىداويستىيەكانى تايبەت بە لا بردنى پىسبوونى كەسان و ئامپىرەكانى نىك لە شوپنى كار دەبىن بىكات لەكاتى دزەكەردنى تىشك، پىويستە بۇ لا بردنى پىسبوونىش لەم شوپنانەدا ئامرازو ماددەى شوشتن و خاوپنكەردنەو ھى ھەبىت.

ماددەى (۱۴):

پىويستە لەسەر لايەنى رېڭەپىدراو رېڭە بدات بە پشكەنرەكانى دەستەى ژىنگەو فەرمانگەكانى بۇ پشكىنى سەرجم كارو سەرچاوەكانى تىشكەدر بەشپوەى خولى يان ھەركاتىك پىويست بىت، بۇ دلنباوون لە پابەندبوون بە رېنمايىيەكانى پاراستن و سەلامەتبوون لە تىشكەكان.

ماددەى (۱۵):

ھەر بەربەست دانانىك يان دواخستنىك ئەنجام بدرىت بەرامبەر كارى پشكىنەرى دەستەى ژىنگەو فەرمانگەكانى يان كەسانى رېپىدراو، دەرئەنجامى ئەم كەردەو ھەلەو ھەلەشاندنەو ھى مۇلەتەكە دەبىت يان راگرتنى لە كارەكەى، بەلام رەتكەردنەو ھى پشكىنەكە راستەوخۇ مۇلەتەكە ھەلدەو شىنپتەو، لەگەل دەست بەسەرداگرتنى سەرجم ماددەو سەرچاوەكانى تىشكەدر لە لايەن دامەزراو ھى ژىنگەيىبەكان و كۇگاگردنىان بە

شېۋەي رېڭ وپېڭ و سەلامەت و گونجاو لەسەر ئەركى خاوەنى رېڭەپېدانه كە دەبىت، جگە لەو سزايانەي دىكە كە بەسەرىدا دەسەپېنرېت.

ماددەى (١٦):

پېۋىستە لەسەر سەرجەم دامەزراوە پزىشكى و پېشەسازى و توۋژىنەو و نەوتېپەكان پابەندىن بەدابىنكردنى ئامپەرەكانى پېۋانەي بەركەوتنى كەسى (دۆزمىتەر/ پاسىف دۆزمىتەر) بۇ كارمەندەكانى بوارى تېشكى ئايۋنى لە رېڭاي كۆمپانىيا پەسەندكراوەكان لاي دەستەي ژىنگە.

ماددەى (١٧):

سەرىپچىكارانى ئەم رېنمايىە سزا دەدرېن بە پېى ماددەكانى (٤٢ و ٤٣) لە ياساى ژمارە ٨ى سالى ٢٠٠٨ى پاراستن و چاككردنى ژىنگە و ياسا بەركارەكان لە ھەرىمى كوردستان.

ماددەى (١٨):

ئەو سزاو پېبژاردنانەي كە لە سەرىپچىكاران ھەردەگىرېت، ھەكو داھاتېك بەشېكى بۇ سندوقى ژىنگە دەگەرپتەو، بەشەكەي دىكەشى بە پشت بەستن بە ماددەي بېستەم لە ياساى پاراستن و چاككردنى ژىنگە ژمارە ٨ى سالى ٢٠٠٨ دەستە بە ھەماھەنگى لەگەل ھەزارەتى دارايى و ئابوورى دواى ئەوھى سېستەمېك بۇ ھاندان ئامادە دەكات، دواتر دەيدات بە ھەمان ماددە ديارى كردون.

ماددەى (١٩):

دەبىت لايەنە پەيوەندىدارەكان پابەندى ئەم رېنمايىە بن.

ماددەى (٢٠):

سزاكان:

ماددەكانى (٣٤) و (٣٥) لە ياساى پاراستن و چاككردنى ژىنگە ژمارە ٨ى سالى ٢٠٠٨، رېڭا دەگرېت لە بەكۆڭاگردن يان لە ناوبردىنى پاشماو ھەترسىدارەكان لەوانەش تېشكەدەرەكان، مەگەر بە پېى رېنمايىە دەرچووەكان لە لايەن دەستەي ژىنگە بېت، ھەروەھا ئامازە بە ماددەي (٤٣) لە ياساى ناوبرا و لەبارەي لېكەوتە ياسايىەكانى سەر سەرىپچىكار، لەگەل بركەكانى (بەكەم و دووھم و سېيەم) لە ماددەي (٣٥) و ئەنجامدانى رېكارە ياسايىەكان بەرامبەرى، كە تېيدا سەرىپچىكار سزا دەدرېت بە پېى بركەكانى (بەكەم و

دووه م و سېيه م) له ياسای ژماره (۸) ی سالی ۲۰۰۸ به زبندانیکردنی و گه رانه وهی ماده کان یان پاشماوه مه ترسیداره کان بۆ ئه و شوینهی لیوهی هاتووه یان له ناو بردنی به شیوه یه کی بی زیان له گه ل قهره بوو کور دنه وه.

ماده ی (۲۱):

حوکه گشتیه کان:

- ۱ - دهسته ی ژینگه و فرمانگه کانی هه لدهستن به چاودیریکردنی دامه زراوه کان و ئه و شوینه نه که ماده تیشکده ره کانی تیدا هه ن، بۆ دلنیا بوون له گونجاویان له گه ل تایبه تمه ندیه یه ژینگه یه پالپشتکراوه کان.
- ۲ - ره چاوکردنی جیبه جیکردنی ئه و یاسا و رینمایانه ی که له لایه ن فرمانگه تایبه تمه ندو پسپوره کانه وه دهرده چن.
- ۳ - ئه م رینماییه له ئایینده دا نوئ ده کریتته وه یان هه موار ده کریتته وه یان هه لده وه شیندریتته وه، به پیی ریکه و تننامه نیوده وه له تیه کان و پیداویستیه یه ژینگه یه کان.

ماده ی (۲۲):

ئه م رینماییه له رۆژی بلاو کور دنه وه ی له رۆژنامه ی فه رمی (وه قایعی کوردستان) کاری پیده کریت.

ئه ندازیار

عبدالرحمن صدیق

سه روکی دهسته